

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ คือ 1) เพื่อประเมินโครงการบริหารจัดการโรงเรียนสุภาพะ แบบ SOOK (SOOK Model) โรงเรียนสุรพิณฑ์พิทยา ปีการศึกษา 2561 ในด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ ด้านผลผลิต ด้านผลกระทบ ด้านประสิทธิผล ด้านความยั่งยืน และด้านการถ่ายโอนความรู้ และ 2) เพื่อศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางการพัฒนาปรับปรุงโครงการบริหารจัดการโรงเรียนสุภาพะ แบบ SOOK (SOOK Model) โรงเรียนสุรพิณฑ์พิทยา อย่างต่อเนื่องและยั่งยืน ผู้รายงานใช้วิธีการประเมินของ Danial L. Stufflebeam รูปแบบการประเมินแบบ CIPPIest Model เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการสอบถามความคิดเห็นและการสัมภาษณ์ความคิดเห็นผู้เกี่ยวข้องกับโครงการ 2 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มผู้บริหารและผู้ดำเนินโครงการ ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 4 คน คณะกรรมการอำนวยการโครงการ จำนวน 9 คน ครู จำนวน 82 คน และกลุ่มผู้ร่วมโครงการ ประกอบด้วย นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 567 คน และผู้ปกครองนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 567 คน และการตรวจสอบเอกสารโครงการ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ และแบบตรวจสอบเอกสารการวิเคราะห์ข้อมูลใช้ค่าสถิติ คือ ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (%) ค่าเฉลี่ย (μ) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) และการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ซึ่งในบทนี้ผู้รายงานขอสรุปผลการศึกษา อภิปรายผลการศึกษา และข้อเสนอแนะ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

5.1 สรุปผลการศึกษา

การประเมินโครงการบริหารจัดการโรงเรียนสุภาพะ แบบ SOOK (SOOK Model) โรงเรียนสุรพิณฑ์พิทยา ปีการศึกษา 2561 ในครั้งนี้ ผู้รายงานได้สรุปผลการศึกษาตามกลุ่มผู้ให้ข้อมูลเป็นรายด้าน ดังนี้

5.1.1 ผลการประเมินโดยภาพรวม

ผลการประเมินโครงการบริหารจัดการโรงเรียนสุภาพะ แบบ SOOK (SOOK Model) โรงเรียนสุรพิณฑ์พิทยา ปีการศึกษา 2561 โดยภาพรวม พบว่า ครูและบุคลากร นักเรียน ผู้ปกครองนักเรียน ผู้บริหารสถานศึกษา และคณะกรรมการอำนวยการโครงการ มีความคิดเห็นว่ามีเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

5.1.2 ผลการประเมินด้านบริบท (Context)

ผลการประเมินด้านบริบท (Context) โดยภาพรวม พบว่า มีความเหมาะสมในระดับมาก โดยผลการประเมินของครูและบุคลากร นักเรียนและผู้ปกครองนักเรียน มีความคิดเห็นว่ามีเหมาะสมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ กลุ่มผู้ให้ข้อมูลมีความคิดเห็นสอดคล้องกัน

กล่าวคือ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดของครูและบุคลากร ได้แก่ วัตถุประสงค์ของโครงการสอดคล้องกับนโยบายของหน่วยงานต้นสังกัด ของนักเรียน ได้แก่ วัตถุประสงค์ของโครงการเพื่อให้ผู้เรียนนำความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับ จากการบริหารจัดการโรงเรียนสุภาพะ แบบ SOOK (SOOK Model) ไปใช้ใน ชีวิตประจำวันเหมาะสมในการนำไปปฏิบัติได้จริง และผู้ปกครองนักเรียน ได้แก่ วัตถุประสงค์ของโครงการ สอดคล้องกับความต้องการของผู้ปกครอง และสังคม

นอกจากนี้ผลการสัมภาษณ์ ผู้บริหารสถานศึกษา และคณะกรรมการอำนวยการโครงการ พบว่า ด้านบริบท (Context) มีความเหมาะสมมาก วัตถุประสงค์ของโครงการมีความเหมาะสมในการนำไปปฏิบัติได้จริง สอดคล้องกับความต้องการของผู้ปกครอง และสังคม รวมทั้งมีความสอดคล้องกับนโยบายของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 33

5.1.3 ผลการประเมินด้านปัจจัยนำเข้า (Input)

ผลการประเมินด้านปัจจัยนำเข้า (Input) โดยภาพรวม พบว่า มีความเหมาะสมในระดับมาก โดยผลการประเมินของครูและบุคลากร และนักเรียน มีความคิดเห็นว่ามีเหมาะสม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดของทั้ง 2 กลุ่ม คือบุคลากรผู้รับผิดชอบโครงการมีความรู้ความสามารถเหมาะสม

นอกจากนี้ผลการสัมภาษณ์ ผู้บริหารสถานศึกษา และคณะกรรมการอำนวยการโครงการ พบว่า การจัดการด้านปัจจัยนำเข้า (Input) ของโครงการมีความเหมาะสมมาก บุคลากรผู้รับผิดชอบโครงการมีความรู้ความสามารถเหมาะสมกับงานที่รับผิดชอบ สามารถถ่ายทอดความรู้ ประสบการณ์ให้กับผู้เรียนได้ผลดี เห็นได้จากการต้อนรับคณะดูงานคณะต่าง ๆ นักเรียนสามารถนำเสนอที่น่าสนใจมากและเสนอแนะว่าควรเพิ่มงบประมาณของโครงการ รวมทั้ง สื่อ วัสดุ และอุปกรณ์ในการดำเนินงาน เนื่องจากปริมาณงานและงบประมาณเพิ่มมากขึ้นในการต้อนรับคณะดูงาน

5.1.4 ผลการประเมินด้านกระบวนการ (Process)

ผลการประเมินด้านกระบวนการ (Process) โดยภาพรวม พบว่า มีความเหมาะสมในระดับมาก โดยผลการประเมินของครูและบุคลากร และนักเรียน มีความคิดเห็นว่ามีเหมาะสม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดของทั้ง 2 กลุ่ม คือ มีการนำหลักสูตรสถานศึกษาสุภาพะ ไปใช้ในการจัดการเรียนรู้

นอกจากนี้ ผลการสัมภาษณ์ ผู้บริหารสถานศึกษา และคณะกรรมการอำนวยการโครงการ พบว่า การบริหารจัดการโครงการ การจัดการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมชุมนุมด้านสุภาพะ รวมทั้งกระบวนการนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผลโครงการ มีความเหมาะสมและมีการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอโดยตลอด โดยความร่วมมือร่วมใจของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง

5.1.5 ผลการประเมินด้านผลผลิต (Products)

5.1.5.1 องค์ประกอบย่อยด้านผลกระทบ (Impact)

ผลการประเมินด้านผลผลิต (Products) องค์ประกอบย่อยด้านผลกระทบ (Impact) โดยภาพรวม พบว่า มีความเหมาะสมในระดับมาก โดยผลการประเมินของครูและบุคลากร นักเรียน และผู้ปกครองนักเรียน มีความคิดเห็นว่ามีที่เหมาะสมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดของทั้ง 3 กลุ่ม คือ สถานศึกษามีชื่อเสียงจากการเป็นต้นแบบ แหล่งเรียนรู้

นอกจากนี้ผลการสัมภาษณ์ ผู้บริหารสถานศึกษา และคณะกรรมการอำนวยการโครงการ พบว่า ด้านผลผลิต (Products) องค์ประกอบด้านผลกระทบ (Impact) มีความเหมาะสมมาก ผลที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนและผู้เกี่ยวข้องเป็นไปตาม ที่กำหนดไว้ในวัตถุประสงค์และเป้าหมายของโครงการ และที่เกิดผลสำเร็จตามโครงการค่อนข้างมาก มักจะเกิดกับเด็กนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ซึ่งผู้เรียนมีการปฏิบัติตนในการเสริมสร้างสุขภาพเป็นรูปธรรมอย่างชัดเจน ส่วนในชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นต้องมีการเข้มงวดและกดดันให้มากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ทั้งนักเรียน ผู้ปกครอง และร้านค้าในโรงเรียน มีการยอมรับ ปรับตัว และเปลี่ยนแปลงตามตัวชี้วัดด้านสุขภาพของโรงเรียน ช่วยให้โรงเรียนมีสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัย ปลอดภัย ปลอดภัย เอื้อต่อการสร้างเสริมสุขภาพของผู้เรียน ประกอบด้วย 5 ตัวบ่งชี้ คือ 1) โรงเรียนบูรณาการระบบบริหารจัดการสภาพแวดล้อมอย่างเป็นองค์รวม 2) โรงเรียนพัฒนาระบบป้องกันภัยและตรวจสอบสม่ำเสมออย่างต่อเนื่อง 3) โรงเรียนสร้างบรรยากาศสภาพแวดล้อมที่สะอาด ปลอดภัย ปลอดภัย สิ่งเสพติด เอื้อต่อการเรียนรู้ 4) โรงเรียนเป็นต้นแบบในการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ 5) โรงเรียนบริหารจัดการสถานะโภชนาการได้อย่างเป็นระบบตามมาตรฐาน โดยโรงเรียนสุรพิณท์พิทยาได้จัดทำโครงการพัฒนาสิ่งแวดล้อมภายในโรงเรียน เพื่อให้สถานศึกษาสะอาด ปลอดภัย เอื้อต่อสุขภาพภูมิทัศน์ร่มรื่น สวยงาม ตลอดจนมีการคัดแยกขยะ การจัดขยะอย่างถูกวิธี โครงการโภชนาการ สุขากิจบาล และสิ่งแวดล้อมถูกสุขลักษณะ เพื่อให้เด็กนักเรียนมีภาวะโภชนาการได้มาตรฐานของกรมอนามัย มีสิ่งแวดล้อมภายในโรงเรียนที่ถูกสุขลักษณะ มีอาหารกลางวัน น้ำดื่มที่สะอาดและเพียงพอ โดยได้รับความร่วมมือจากโรงพยาบาลลำตวนในการตรวจคุณภาพ และสารเจือปนในอาหาร ตลอดจนการแนะนำ ให้ความรู้ในเรื่องโภชนาการ

5.1.5.2 องค์ประกอบย่อยด้านประสิทธิผล (Effectiveness)

ผลการประเมินด้านผลผลิต (Products) องค์ประกอบย่อยด้านประสิทธิผล (Effectiveness) โดยภาพรวม พบว่า มีความเหมาะสมในระดับมาก โดยผลการประเมินของครูและบุคลากร มีความคิดเห็นว่ามีที่เหมาะสมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholders) และผู้เกี่ยวข้องกับสถานศึกษา มีความพึงพอใจในการดำเนินงาน/กิจกรรม/โครงการบริหารจัดการโรงเรียนสุขภาพ แบบ SOOK (SOOK Model)

นอกจากนี้ผลการสัมภาษณ์ ผู้บริหารสถานศึกษาและคณะกรรมการอำนวยการโครงการ พบว่า องค์ประกอบด้านประสิทธิผล (Effectiveness) ของโครงการ มีความเหมาะสมมาก การดำเนินงานกิจกรรมต่าง ๆ ของโครงการมีประสิทธิภาพ ได้รับความร่วมมือจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง โรงเรียนมีการดำเนินการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ปกครองของผู้เรียน ประกอบด้วย 3 ตัวบ่งชี้ ดังนี้ 1) สร้างความรู้ความเข้าใจของครอบครัวเกี่ยวกับแนวคิดโรงเรียนและครอบครัวสุขภาพะ 2) พัฒนาความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างผู้ปกครองกับโรงเรียน 3) ส่งเสริมให้ครอบครัวมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้และดูแลช่วยเหลือผู้เรียนให้ มีสุขภาพะ เช่น การอาสาเป็นวิทยากรท้องถิ่น การอาสาเป็นกรรมการสถานศึกษา เป็นต้น โดยโรงเรียนสุรพินท์พิทยาได้มีการสร้างความร่วมมือกับผู้ปกครองโดยให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมกับครูในการจัดการเรียนรู้และแก้ไขปัญหานักเรียน พ่อแม่ ผู้ปกครองเป็นแบบอย่างที่ดี เฝ้าระวังป้องกันปัญหานักเรียนร่วมกัน ทำให้โรงเรียนและผู้ปกครองได้มีข้อตกลงดังนี้ 1) มีระบบเฝ้าระวังป้องกันปัญหานักเรียนร่วมกับโรงเรียน 2) มีส่วนร่วมกับครูในการจัดการเรียนรู้และแก้ไขปัญหานักเรียน ซึ่งเป็นการดำเนินการที่มีความสอดคล้องกับ ความต้องการของชุมชนและท้องถิ่น และผู้เกี่ยวข้องกับสถานศึกษาที่มีความพึงพอใจมากในการดำเนินงานโครงการ

5.1.5.3 องค์ประกอบย่อยด้านความยั่งยืน (Sustainability)

ผลการประเมินด้านผลผลิต (Products) องค์ประกอบย่อยด้านความยั่งยืน (Sustainability) โดยภาพรวม พบว่า มีความเหมาะสมในระดับมาก โดยผลการประเมินของครูและบุคลากรและผู้ปกครองนักเรียน มีความคิดเห็นว่ามีเหมาะสมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดของทั้ง 2 กลุ่ม คือ ศูนย์การเรียนรู้ด้านสุขภาพะมีพัฒนาการที่ดีขึ้น และนักเรียนนำความรู้ที่ได้จากการเรียนการสอน การร่วมกิจกรรมโครงการไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม

นอกจากนี้ผลการสัมภาษณ์ ผู้บริหารสถานศึกษา และคณะกรรมการอำนวยการโครงการ พบว่า ด้านความยั่งยืน (Sustainability) ของโครงการ มีความเหมาะสมมาก ศูนย์การเรียนรู้ด้านสุขภาพะ มีการปรับปรุงและมีพัฒนาการที่ดีขึ้น การจัดการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนมีวินัย รู้หน้าที่ มีความรับผิดชอบโดยจัดทำ โครงการมาร์ชชิงความดี กิจกรรมรด.จิตอาสา โครงการค่ายคุณธรรม กิจกรรมเด็กดี V- STAR โครงการงานคุณธรรม กิจกรรมกีฬาภายใน เป็นต้น เพื่อเสริมสร้างวินัย รู้หน้าที่ มีความรับผิดชอบ เห็นได้จากความสำเร็จในการประกวดโครงการมาร์ชชิงความดี โรงเรียนสุรพินท์พิทยาได้รับรางวัลชนะเลิศในระดับประเทศ ได้รับความสนใจจากคณะดูงานต่าง ๆ มากมาย

5.1.5.4 องค์ประกอบย่อยด้านการถ่ายทอดความรู้ (Transportability)

ผลการประเมินด้านผลผลิต (Products) องค์ประกอบย่อยด้านการถ่ายทอดความรู้ (Transportability) โดยภาพรวม พบว่า มีความเหมาะสมในระดับมาก โดยผลการประเมินของครูและบุคลากรและผู้ปกครองนักเรียน มีความคิดเห็นว่ามีเหมาะสมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดของทั้ง 2 กลุ่ม คือ สถานศึกษาเป็นแหล่งเรียนรู้ต้นแบบโรงเรียนสุขภาพะ สามารถถ่ายทอด

ความรู้ แนวคิด เกิดประโยชน์กับหน่วยงานต่าง ๆ ที่มาศึกษาดูงาน และผู้ปกครองร่วมกับนักเรียน นำหลักการของโครงการสู่การปฏิบัติจริงในชีวิตประจำวันเป็นกิจวัตร

นอกจากนี้ผลการสัมภาษณ์ ผู้บริหารสถานศึกษา และคณะกรรมการอำนวยการโครงการ พบว่า ด้านการถ่ายโยงความรู้ของโครงการมีความเหมาะสมมาก นักเรียนสามารถถ่ายทอดความรู้หรือขยายองค์ความรู้จากการเรียนการสอน การร่วมกิจกรรมโครงการ ไปสู่ครอบครัวได้อย่างเหมาะสม สถานศึกษาเป็นแหล่งเรียนรู้โรงเรียนสุขภาวะต้นแบบ สามารถถ่ายทอดความรู้ แนวคิด เกิดประโยชน์กับผู้ที่มาศึกษาดูงาน สืบเนื่องจากการเก็บข้อมูล วิธีการดำเนินงานและผลผลิตของโครงการของคณะดูงานที่ให้ความสนใจตั้งใจเก็บข้อมูลอย่างละเอียดถี่ถ้วน โดยโรงเรียนได้ดำเนินการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับครอบครัว บุคคล และองค์กรในชุมชน เพื่อเสริมสร้างสุขภาวะของผู้เรียน ประกอบด้วย 3 ตัวบ่งชี้ คือ 1) ชุมชนและโรงเรียนดำเนินการร่วมกันสู่เป้าหมายโรงเรียนสุขภาวะ 2) ชุมชนมีส่วนร่วมในการส่งเสริม สนับสนุนการจัดการศึกษา เช่น การถ่ายทอดภูมิปัญญาชาวบ้านให้แก่ผู้เรียน การสนับสนุนทรัพยากร เป็นต้น 3) สร้างเครือข่ายความร่วมมือในการจัดการศึกษาด้านต่าง ๆ อย่างหลากหลาย โดยทางโรงเรียนได้มีข้อตกลงกับชุมชนดังนี้ 1) ระดมทรัพยากรสนับสนุนโรงเรียน 2) ชุมชนแก้ไขปัญหานักเรียนร่วมกัน ดูแลเอาใจใส่สุขภาพและความประพฤติ ของนักเรียนและเยาวชน โรงเรียนสุรพิณท์พิทยาได้จัดทำโครงการสานสัมพันธ์ บ้าน - วัด - โรงเรียน มีระบบเฝ้าระวังป้องกันปัญหานักเรียนร่วมกับโรงเรียน เปิดโอกาสให้ชุมชนได้มีส่วนร่วมในการใช้ประโยชน์ทรัพยากรของโรงเรียน ให้บุคคลภายนอกได้เข้ามามีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ภายในโรงเรียน และมีการเชิญวิทยากรบุคคลภายนอก ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านเข้ามาให้ความรู้แก่นักเรียนโครงการส่งเสริมจิตสำนึกอนุรักษ์ธรรมชาติและวัฒนธรรมท้องถิ่น เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีจิตอาสา มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ธรรมชาติ ในโรงเรียนและท้องถิ่น ร่วมสืบสานประเพณีท้องถิ่น โครงการพัฒนาทักษะการเรียนรู้เพื่อการมีงานทำ โรงเรียนสุรพิณท์พิทยา ได้เชิญวิทยากรมาให้ความรู้ผู้เรียนในการเลี้ยงกบ เลี้ยงไก่ไข่ ปลูกมะนาว ทำลูกประคบ การตัดผม เสริมสวย การนวดแผนไทย เป็นต้น

5.1.6 ผลการศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางการพัฒนาปรับปรุง โครงการบริหารจัดการโรงเรียนสุขภาวะ แบบ SOOK (SOOK Model) โรงเรียนสุรพิณท์พิทยา ปีการศึกษา 2561
พบว่า มีปัญหาและข้อเสนอแนะต่าง ๆ ดังนี้

5.1.6.1 ด้านบริบท พบว่า ข้อมูลปัญหา ความต้องการของผู้ปกครองไม่เป็นปัจจุบัน เห็นควรให้ดำเนินการสำรวจข้อมูล ปัญหา ความต้องการของผู้เกี่ยวข้องับสถานศึกษาทุกปีการศึกษา

5.1.6.2 ด้านปัจจัยนำเข้า พบว่า งบประมาณของโครงการไม่เพียงพอ ควรเพิ่มงบประมาณของโครงการ รวมทั้ง สื่อ วัสดุ และอุปกรณ์ในการดำเนินงาน และเสนอโครงการเข้าแผนงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌิมศึกษา เขต 33 เพื่อขอการสนับสนุนงบประมาณจากต้นสังกัด

5.1.6.3 ด้านกระบวนการ พบว่า เวลาในการทำกิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อมมีน้อย ครูผู้สอนควรนำหลักสูตรโรงเรียนสุขภาวะ มาบูรณาการเข้ากับการจัดการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่มสาระให้มากขึ้น

5.1.6.4 ด้านผลผลิต พบว่า นักเรียนบางคนขาดความรับผิดชอบ ขาดความกระตือรือร้นในการเรียน นักเรียนบางคนไม่มีจิตสาธารณะในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม คุณครูควรให้ความรู้ คำแนะนำ และเป็นแบบอย่าง รวมทั้งเข้มงวดและกวดขันการปฏิบัติของนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ

5.1.6.5 ด้านผลกระทบ พบว่า ผู้ปกครองบางคนยังไม่ยอมรับ/ปรับตัวตามตัวชี้วัดด้านสุขภาพของโรงเรียน ควรเพิ่มการประชาสัมพันธ์ ชี้แจงทำความเข้าใจและขอความร่วมมือกับผู้ปกครองให้มากขึ้น

5.1.6.6 ด้านประสิทธิผล พบว่า การประสานงานกับผู้เกี่ยวข้องไม่ชัดเจน ควรจัดประชุมชี้แจงทำความเข้าใจกับผู้เกี่ยวข้องให้ชัดเจนทุกครั้งก่อนที่จะมีการต้อนรับคณะศึกษาดูงาน

5.2 อภิปรายผล

ผลจากการประเมินโครงการบริหารจัดการโรงเรียนสุภาพะ แบบ SOOK (SOOK Model) โรงเรียนสุรพิณฑ์พิทยา ปีการศึกษา 2561 จากความคิดเห็นของครู นักเรียน ผู้ปกครอง ผู้บริหารสถานศึกษา และคณะกรรมการอำนวยการโครงการ มีประเด็นที่ผู้รายงานนำมาอภิปรายผล ดังนี้

5.2.1 ผลการประเมินโครงการบริหารจัดการโรงเรียนสุภาพะ แบบ SOOK (SOOK Model) โรงเรียนสุรพิณฑ์พิทยา ปีการศึกษา 2561 โดยภาพรวม มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า โครงการบริหารจัดการโรงเรียนสุภาพะ แบบ SOOK (SOOK Model) มีการกำหนดวัตถุประสงค์ที่ชัดเจน เหมาะสมที่จะนำไปปฏิบัติได้จริง มีการวางแผนในการดำเนินงาน กำหนดขั้นตอนการปฏิบัติที่ชัดเจนเหมาะสม บุคลากรผู้รับผิดชอบโครงการมีความรู้ความสามารถ และได้รับการอบรมหลักสูตรโรงเรียนสุภาพะ รวมทั้งมีการบริหารจัดการโครงการที่ดี ส่งผลให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพ เป็นแหล่งเรียนรู้ต้นแบบโรงเรียนสุภาพะแห่งหนึ่งของหน่วยงานในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 33 ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ อีริคคีย์ อุนอาร์มณเลิศ (2559) ที่ได้กล่าวถึงลักษณะของโครงการที่ดีว่า ควรเป็นโครงการที่มีความเป็นรูปธรรม มีการกำหนดวัตถุประสงค์ มีการกำหนดลำดับขั้นตอนการปฏิบัติโครงการให้ชัดเจน มีแผนการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า และมีวิธีการกระบวนการกำกับดูแล และติดตามการปฏิบัติงานตามโครงการอย่างต่อเนื่อง และมีการประเมินผลความสำเร็จของโครงการที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ สอดคล้องกับการศึกษาวิจัยของ สำเร็จ นิมป์ลิ้ม (2555) ที่ได้ประเมินโครงการพัฒนาคุณภาพสิ่งแวดล้อมเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้โรงเรียนเศรษฐบุตรีบำเพ็ญ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ผลการประเมินโครงการโดยภาพรวม พบว่า ครู ผู้บริหารสถานศึกษา และนักเรียน มีความเห็นสอดคล้องกันว่า โครงการพัฒนาคุณภาพสิ่งแวดล้อมเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้มีความเหมาะสมในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก

5.2.2 ผลการประเมินโครงการด้านบริบท (Context) ในภาพรวมและรายชื่อ พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือวัตถุประสงค์

ของโครงการสอดคล้องกับนโยบายของหน่วยงานต้นสังกัด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า บุคลากรผู้รับผิดชอบโครงการมีความรู้ความสามารถผ่านการอบรมหลักสูตรโรงเรียนสุภาพะ รวมทั้งได้ศึกษานโยบายของต้นสังกัดอย่างละเอียดถี่ถ้วน ส่งผลให้สามารถกำหนดวัตถุประสงค์ของโครงการได้ดี สอดคล้องกับนโยบายของต้นสังกัด และเหมาะสมในการนำไปปฏิบัติให้เกิดผลสำเร็จ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของธีรศักดิ์ อุณารมณเลิศ (2559) ที่ได้กล่าวถึงการเขียนวัตถุประสงค์ของโครงการว่า เป็นสิ่งที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง เพราะเป็นสิ่งที่โครงการจะต้องดำเนินการ โดยวัตถุประสงค์จะต้องมุ่งเน้นที่ผลสัมฤทธิ์ (Results) หรือขณะเดียวกันก็สะท้อนถึงเป้าหมาย หรือผลสำเร็จในการจัดทำโครงการ และสอดคล้องกับการประเมินโครงการของ นพพร ดีสมดุ (2555) ได้ศึกษาเรื่องราวงานโครงการสิ่งแวดล้อมศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน โรงเรียนบ้านดอนมะซ่อม อำเภอเลิงนกทา จังหวัดยโสธร ผลการประเมินด้านบริบทพบว่า มีความเหมาะสมในระดับมาก และยังสอดคล้องกับ ศิริรัตน์ แยมขยาย (2560) ที่ได้ประเมินโครงการโรงเรียนปลอดขยะ (Zero Waste School) ของโรงเรียนอนุบาลบ้านท่าพระยาจักร พบว่า ผลการประเมินด้านบริบท โดยภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก นอกจากนี้ผลการประเมินยังพบอีกว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ วัตถุประสงค์ของโครงการสอดคล้องกับความต้องการของผู้ปกครองและสังคม ซึ่งได้ขอเสนอแนะของผู้เกี่ยวข้องให้ดำเนินการสำรวจข้อมูล ปัญหา ความต้องการของผู้เกี่ยวข้องกับสถานศึกษาทุกปีการศึกษา

5.2.3 ผลการประเมินด้านปัจจัยนำเข้า (Input) ในภาพรวมและรายข้อ พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ บุคลากรผู้รับผิดชอบโครงการมีความรู้ความสามารถเหมาะสม ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าบุคลากรผู้รับผิดชอบโครงการผ่านการอบรมหลักสูตรโรงเรียนสุภาพะ จากโครงการเสริมสร้างและพัฒนาเครือข่ายโรงเรียนสุภาพะ ส่งผลให้มีความรู้ความสามารถในการเลือกกลยุทธ์ วิธีดำเนินการ และวางแผนวิธีดำเนินงานของโครงการที่มีประสิทธิภาพ ประกอบกับได้รับการสนับสนุนจากผู้บริหารสถานศึกษาในด้านงบประมาณและความช่วยเหลือต่าง ๆ รวมทั้งได้รับความร่วมมือจาก ครู นักเรียน ผู้ปกครอง และเครือข่ายโรงเรียนสุภาพะจากสถานศึกษาสังกัดเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 33 ซึ่งโครงการเสริมสร้างและพัฒนาเครือข่ายโรงเรียนสุภาพะ (2561) ได้กล่าวไว้ว่า การพัฒนาโรงเรียนสุภาพะ จะบรรลุผลเป็นจริงได้ก็ต่อเมื่อเกิดการมีส่วนร่วมภายในโรงเรียน และการมีส่วนร่วมระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ชุมชนในที่นี้มีได้หมายถึงเฉพาะครอบครัวของนักเรียนเท่านั้น แต่รวมถึงองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรและกลุ่มต่าง ๆ หน่วยงานเอกชนและหน่วยงานราชการก็มีส่วนสำคัญในการสนับสนุนการดำเนินงานของโรงเรียนและการจัดกระบวนการเรียนรู้ ความสัมพันธ์ที่เกื้อกูลและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันอย่างต่อเนื่องนี้จะพัฒนาไปสู่การเป็นเครือข่ายโรงเรียนสุภาพะ ซึ่งจะส่งเสริมกระบวนการทำงานของทุกฝ่ายให้บรรลุผลตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ และผลการประเมินยังสอดคล้องกับการศึกษาของ ศิริรัตน์ แยมขยาย (2560) ที่พบว่า ผลการประเมินด้านปัจจัยนำเข้า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่ามีความ

เหมาะสมอยู่ในระดับมากทุกด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านความพร้อมของบุคลากรในการดำเนินงาน นอกจากนี้ผลการประเมิน ยังพบอีกว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ งบประมาณของโครงการเหมาะสมเพียงพอ ซึ่งผลจากการวิจัยได้ข้อเสนอแนะของผู้เกี่ยวข้องให้ดำเนินการเพิ่มงบประมาณของโครงการ รวมทั้ง สื่อ วัสดุ และอุปกรณ์ในการดำเนินงาน และเสนอโครงการเข้าแผนเทศบาลเพื่อขอการสนับสนุนงบประมาณจากต้นสังกัดต่อไป

5.2.4 ผลการประเมินด้านกระบวนการ (Process) ในภาพรวมและรายข้อ พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ซึ่งข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ การมอบหมายหน้าที่ความรับผิดชอบ มีความเหมาะสมกับข้อมีการนำหลักสูตรโรงเรียนสุขภาวะ ไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ และข้อมีการนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินโครงการตามแผนปฏิบัติงาน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีประสบการณ์ในการทำงานร่วมกับคณะครูมาเป็นเวลานานจึงทำให้ทราบว่าบุคลากรแต่ละท่านมีความรู้ความสามารถในด้านใด ทำให้การมอบหมายหน้าที่ได้เหมาะสม และการที่ผู้บริหารได้เข้ารับการอบรมหลักสูตรโรงเรียนสุขภาวะ และนำความรู้ที่ได้รับจากการอบรมมาถ่ายทอดให้คณะครูร่วมกันจัดทำหลักสูตรโรงเรียนสุขภาวะของโรงเรียนสุรพิณท์พิทยา ทำให้ครูมีความรู้ ความเข้าใจสามารถนำไปจัดกิจกรรมการเรียนรู้อย่างเหมาะสม รวมทั้งที่มีกระบวนการนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินโครงการตามแผนปฏิบัติงาน อย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง ส่งผลให้การบริหารโครงการประสบความสำเร็จ ซึ่ง สมบัติ อารัมธัญวงศ์ (2545) กล่าวว่า การบริหารโครงการเป็นสหวิทยาการที่ต้องอาศัยองค์ความรู้เกี่ยวกับการวางแผน การจัดโครงสร้างองค์การการบริหารและการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ การควบคุม และประเมินผลเพื่อกำหนดกิจกรรมต่าง ๆ ของโครงการให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้โดยใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดทั้งทรัพยากรบุคคล อุปกรณ์ เครื่องมือ รวมทั้งสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ให้เหมาะสม โดยมีจุดประสงค์คือการทำงานให้เสร็จสมบูรณ์ตามที่กำหนดไว้ด้วยดี และยังสอดคล้องกับการศึกษาของ ลำภิง ภูมรา (2557) ได้ศึกษาเรื่องการประเมินโครงการรักษาช่องแมวรักษ์สิ่งแวดล้อม สำเร็จ นิมป์ลิ้ม (2555) และ ศิริรัตน์ แยมขยาย (2560) ที่พบว่า ผลการประเมินด้านกระบวนการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก นอกจากนี้ผลการประเมิน ยังพบอีกว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ มีการจัดกิจกรรมลดการใช้พลังงานอย่างสม่ำเสมอโดยครูเป็นแบบอย่าง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 เรียนกับคุณครูหลายท่าน และหลายห้องเรียน จึงขาดการแนะนำและกวดขันเรื่องการปิดไฟ ปิดพัดลมก่อนออกนอกห้องเรียน ซึ่งผลจากการวิจัยได้ให้ข้อเสนอแนะของผู้เกี่ยวข้อง โดยครูจัดกิจกรรมลดการใช้พลังงานอย่างสม่ำเสมอ และครูควรเป็นแบบอย่างให้กับนักเรียน

5.2.5 ผลการประเมินด้านผลผลิต (Products) องค์ประกอบย่อยด้านผลกระทบ (Impact) ในภาพรวมและรายข้อ พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ซึ่งข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ สถานศึกษามีชื่อเสียงจากการเป็นต้นแบบแหล่งเรียนรู้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า จากการศึกษาเป็นแหล่งเรียนรู้ และเป็นต้นแบบการบริหารจัดการโรงเรียนสุขภาวะอย่างยั่งยืนแห่งหนึ่งของโรงเรียนในสังกัดสำนักงาน

เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 33 ทำให้มีหน่วยงาน สถานศึกษา และคณะครูต่าง ๆ มาเยี่ยมชม อยู่เสมอ และประการสำคัญมีการนำเสนอโดยการจัดทำสารคดีโรงเรียนสุขภาวะของโรงเรียนแพรว อย่างต่อเนื่อง ทำให้สถานศึกษามีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักมากขึ้น ส่งผลให้การประเมินด้านนี้ มีความเหมาะสม ในระดับมาก สอดคล้องกับการศึกษาของ ลำกิ่ง ภูมรา (2557) ที่พบว่า การประเมิน ผลกระทบของ โครงการรักช่องแมวกิ้งสิ่งแวดล้อมของโรงเรียนช่องแมวกิ้งวิทยาคม มีผลกระทบเชิงบวกอยู่ในระดับมาก และยังสอดคล้องกับ สุภาพ ยืนคาพะเนา (2559) ที่ได้ประเมินโครงการโรงเรียนรักษ์สิ่งแวดล้อมเพื่อ ปลูกฝังนิสัยการอนุรักษ์ที่ยั่งยืน โรงเรียนบ้านใหญ่พิทยาคม พบว่า ผลการประเมิน ด้านผลกระทบของโครงการ อยู่ในระดับมากที่สุด นอกจากนี้ผลการประเมินยังพบอีกว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ นักเรียน/ผู้ปกครอง ยอมรับและปรับตัวในการเสริมสร้างสุขภาวะตามตัวชี้วัดของโรงเรียน ซึ่งผลจากการวิจัยได้ข้อเสนอแนะ ของผู้เกี่ยวข้องให้เพิ่มการประชาสัมพันธ์ ชี้แจงทำความเข้าใจ และขอความร่วมมือกับผู้ปกครองให้มากขึ้น

5.2.6 ผลการประเมินด้านผลผลิต (Products) องค์ประกอบย่อยด้านประสิทธิผล (Effectiveness) ในภาพรวมและรายข้อ พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ซึ่งข้อที่มีค่าเฉลี่ย มากที่สุด คือ การดำเนินงาน/กิจกรรม/โครงการมีความประหยัด ใช้วัสดุอุปกรณ์อย่างคุ้มค่า ทั้งนี้อาจ เป็นเพราะว่าบุคลากรผู้รับผิดชอบโครงการผ่านการอบรมหลักสูตรโรงเรียนสุขภาวะ ส่งผลให้มีความรู้ ความสามารถในการเลือก กลยุทธ์ วิธีดำเนินการ และวางแผนวิธีดำเนินงานของโครงการที่มีความ ประหยัดและคุ้มค่า ส่งผลให้การประเมินด้านนี้มีความเหมาะสมในระดับมาก สอดคล้องกับการศึกษา ของ สุภาพ ยืนคาพะเนา (2559) ที่พบว่า ผลการประเมินด้านประสิทธิผลของโครงการอยู่ในระดับมาก นอกจากนี้ผลการประเมิน ยังพบอีกว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ การดำเนินงาน/กิจกรรม/โครงการมี ประสิทธิภาพจากความร่วมมือของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ซึ่งผลจากการวิจัยได้ข้อเสนอแนะของผู้เกี่ยวข้อง ให้ จัดประชุมชี้แจงทำความเข้าใจกับผู้เกี่ยวข้องให้ชัดเจนทุกครั้งก่อนที่จะมีการต้อนรับคณะศึกษาดูงาน

5.2.7 ผลการประเมินผลผลิต (Products) องค์ประกอบย่อยด้านความยั่งยืน (Sustainability) ในภาพรวมและรายข้อ พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ซึ่งข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ศูนย์การเรียนรู้สุขภาวะมีพัฒนาการที่ดีขึ้น ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากที่กล่าวมาแล้วว่า บุคลากรผู้รับผิดชอบ โครงการมีความรู้ความสามารถเหมาะสม การมอบหมายหน้าที่ ความรับผิดชอบ มีความเหมาะสม และครู นักเรียน และผู้ปกครอง ร้อยละ 80 เข้าร่วม/มีส่วนร่วม โครงการ รวมทั้งการจัดการเรียนรู้ จัดกิจกรรมชุมชน ศูนย์การเรียนรู้ตามแนวทางการเสริมสร้างสุขภาวะทุกระดับชั้นเรียน ส่งผลให้การ ประเมินด้านความยั่งยืน อยู่ในระดับมาก ซึ่ง โครงการเสริมสร้างและพัฒนาเครือข่ายโรงเรียนสุขภาวะ (2561) ได้กล่าวว่าเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals : SDG) คือ เป้าหมายสูงสุดที่ประเทศต่าง ๆ ทั่วโลกร่วมกันกำหนดเพื่อ อนาคตที่เราต้องการ (The Future We Want) ทั้งนี้ในการจะบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนให้ได้นั้น จำเป็นต้องอาศัย “เครื่องมือ” สำคัญ ที่นานาประเทศต่างให้การยอมรับก็คือ การเสริมสร้างสุขภาวะ เป็นกระบวนการที่ส่งเสริมให้คน กลุ่มคน

หรือสังคม ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในชีวิตประจำวัน โดยคำนึงถึงความสัมพันธ์ของมิติต่าง ๆ ทั้งทางด้านการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม ตลอดจนความสำคัญของการอนุรักษ์และพัฒนาและยังสอดคล้องกับการศึกษา ของ ลำถึง ภูมรา (2557) และ สุภาพ ยืนคาพะเนา (2559) ที่พบว่า ผลการประเมินด้านความยั่งยืน อยู่ในระดับมากและมากที่สุด นอกจากนี้ผลการประเมิน ยังพบอีกว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ นักเรียนนำความรู้ที่ได้จากการเรียนการสอน การร่วมกิจกรรม โครงการไปประยุกต์ใช้ในการทำงาน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้เรียนเป็นนักเรียนในระดับประถมศึกษาความสามารถขึ้นไปประยุกต์หรือสร้างสรรค์ ผลงานใหม่ยังทำไม่ค่อยได้ด้วยตนเอง ซึ่งผลจากการวิจัยได้ข้อเสนอแนะของผู้เกี่ยวข้องให้ครูนำ หลักสูตรโรงเรียนสุขภาวะมาบูรณาการเข้ากับการจัดการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่มสาระให้มากขึ้น

5.2.8 ผลการประเมินผลผลิต (Products) องค์ประกอบย่อยด้านการถ่ายโอนความรู้ (Transportability) ในภาพรวมและรายข้อ พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ซึ่งข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ สถานศึกษาเป็นแหล่งเรียนรู้ต้นแบบการบริหารจัดการโรงเรียนสุขภาวะแบบยั่งยืน สามารถ ถ่ายทอดความรู้ แนวคิด เกิดประโยชน์กับหน่วยงานต่าง ๆ ที่มาศึกษาดูงาน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะจาก การที่สถานศึกษาเป็นแหล่งเรียนรู้ที่เป็นต้นแบบการบริหารจัดการโรงเรียนสุขภาวะของสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 33 ส่งผลให้มีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับการศึกษา ของ ลำถึง ภูมรา (2557) และ สุภาพ ยืนคาพะเนา (2559) ที่พบว่า ผลการประเมินด้านการถ่ายโอน ความรู้อยู่ในระดับมากและมากที่สุด นอกจากนี้ผลการประเมิน ยังพบอีกว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ นักเรียนสามารถถ่ายทอดความรู้หรือขยายองค์ความรู้จากการเรียนการสอน การร่วมกิจกรรมโครงการ ไปสู่ครอบครัวของนักเรียนได้อย่างเหมาะสม ทั้งนี้อาจเป็นเพราะจากผลการประเมินที่พบว่า ผลที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนและผู้เกี่ยวข้องเป็นไปตามที่กำหนดไว้ในวัตถุประสงค์ และเป้าหมายของโครงการ ผู้เรียน ในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น มีการปฏิบัติตนในการเสริมสร้างสุขภาวะเป็นรูปธรรมชัดเจน ส่วนในชั้น มัธยมศึกษาตอนปลาย ยังมีการปฏิบัติน้อยกว่า ซึ่งผลจากการวิจัยได้ข้อเสนอแนะของผู้เกี่ยวข้องให้ คุณครูให้ความรู้ คำแนะนำ และเป็นแบบอย่างในเรื่องดังกล่าว รวมทั้งเข้มงวดและกวดขันการปฏิบัติ ของนักเรียนในเรื่องการเสริมสร้างสุขภาวะอย่างสม่ำเสมอ

ผลการศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาปรับปรุงโครงการบริหารจัดการโรงเรียนสุขภาวะ แบบ SOOK (SOOK Model) โรงเรียนสุรพิณทิพย์ พบว่า มีปัญหาและข้อเสนอแนะต่าง ๆ ดังนี้

1. ด้านบริบท พบว่า ข้อมูลปัญหา ความต้องการของผู้ปกครองไม่เป็นปัจจุบัน ทั้งนี้อาจ เป็นเพราะว่าในยุคปัจจุบันการสื่อสารกับผู้ปกครองทำได้หลายช่องทางทั้ง Facebook, Line ทางโรงเรียน จึงเข้าใจว่าผู้ปกครองจะแจ้งข่าวสาร ปัญหาความต้องการทางช่องทางสื่อสารเหล่านี้ จึงไม่ได้ทำการสำรวจ เก็บข้อมูล ปัญหา ความต้องการของผู้ปกครองทุกปีเหมือนในอดีต แต่ปรากฏว่าข้อมูลที่แจ้งให้โรงเรียน ทราบนั้นเป็นเรื่องทั่วไป จึงทำให้ไม่ได้ข้อมูลเชิงลึกของปัญหาความต้องการที่ทันสมัยเป็นปัจจุบัน

ดังนั้นแนวทางพัฒนาปรับปรุง คือควรดำเนินการสำรวจข้อมูล ปัญหาความต้องการของผู้เกี่ยวข้องกับสถานศึกษาทุกปีการศึกษา

2. ด้านปัจจัยนำเข้า พบว่า งบประมาณของโครงการไม่เพียงพอ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะดังที่กล่าวมาแล้วว่าจากการที่สถานศึกษาเป็นแหล่งเรียนรู้ต้นแบบการบริหารจัดการโรงเรียนสุขภาวะแบบยั่งยืนของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 33 ทำให้สถานศึกษามีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักมากขึ้น ส่งผลให้หน่วยงาน สถานศึกษา และคณะครูงานต่างๆ มาเยี่ยมชม ศึกษาดูงานเพิ่มขึ้น จึงทำให้งบประมาณที่จัดเตรียมไว้ตั้งแต่เริ่มเขียนโครงการไม่เพียงพอกับที่ต้องใช้จ่ายจริง ดังนั้นแนวทางพัฒนาปรับปรุง คือควรเพิ่มงบประมาณของโครงการ รวมทั้ง สื่อ วัสดุ และอุปกรณ์ในการดำเนินงาน และเสนอโครงการบรรจุเข้าแผนการจัดการศึกษา เพื่อขอการสนับสนุนงบประมาณจากต้นสังกัดต่อไป

3. ด้านกระบวนการ พบว่า เวลาในการทำกิจกรรมด้านการเสริมสร้างสุขภาวะมีน้อย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การจัดกิจกรรมด้านสุขภาวะส่วนใหญ่จัดในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ซึ่งมีเวลาสัปดาห์ละ 1 ชั่วโมง จึงทำให้มีเวลาในการจัดกิจกรรมน้อย ซึ่งการจัดกิจกรรมตามแนวทางการเสริมสร้างสุขภาวะนั้นต้องจัดกิจกรรมเป็นขั้นตอนและใช้เวลาพอสมควร ดังนั้นแนวทางพัฒนาปรับปรุง คือให้คุณครูนำหลักสูตรโรงเรียนสุขภาวะมาบูรณาการเข้ากับการจัดการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่มสาระให้มากขึ้น

4. ด้านผลผลิต พบว่า นักเรียนบางคนขาดความรับผิดชอบ ขาดความกระตือรือร้นในการเรียน นักเรียนบางคนไม่มีจิตสาธารณะในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ดังนั้นแนวทางพัฒนาปรับปรุง คือ คุณครูควรให้ความรู้ คำแนะนำ และเป็นแบบอย่าง รวมทั้งเข้มงวดและกวดขันการปฏิบัติของนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ

5. ด้านผลกระทบ พบว่า ผู้ปกครองบางคนยังไม่ยอมรับ หรือปรับตัวตามตัวชี้วัดการบริหารจัดการด้านสุขภาวะของโรงเรียน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การดำเนินโครงการครั้งนี้สถานศึกษาได้กำหนดตัวชี้วัดโรงเรียนสุขภาวะขึ้นใหม่หลายประการ เช่น มาตรการหยุดการสร้างขยะตั้งแต่ต้นทาง คือ ทำข้อตกลงกับร้านค้าในโรงเรียน ห้ามใช้ภาชนะประเภทโฟมบรรจุอาหาร ห้ามใช้แก้วพลาสติกชนิดใช้ครั้งเดียวทิ้ง ให้ใช้ภาชนะหมุนเวียน หรือพวกกระดาษ ใบตอง และให้นักเรียนมีแก้วน้ำ กระจกน้ำส่วนตัว ซึ่งนักเรียนบางคนขาดความรับผิดชอบไม่นำภาชนะส่วนตัวมา ทำให้ช้อน้ำหรืออาหารกลับบ้านไม่ได้เพราะต้องคืนภาชนะให้กับร้านค้าทำให้ผู้ปกครองไม่ได้รับความสะดวก ดังนั้นแนวทางพัฒนาปรับปรุง คือ ให้เพิ่มการประชาสัมพันธ์ ชี้แจงทำความเข้าใจ และขอความร่วมมือกับผู้ปกครองให้มากขึ้น

6. ด้านประสิทธิผล พบว่า การประสานงานกับผู้เกี่ยวข้องไม่ชัดเจน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการที่มีองค์กร หน่วยงานต่างๆ มาศึกษาดูงานกันมากขึ้น ทำให้ปริมาณงานและงบประมาณมากขึ้นตามมา และบางครั้งเป็นการมาโดยไม่ทราบล่วงหน้า ทำให้การประสานงานขอความร่วมมือกับผู้เกี่ยวข้องหรือเครือข่ายต่างๆ บางครั้งไม่ชัดเจน จึงส่งผลต่อประสิทธิภาพของการดำเนินงาน ดังนั้น

แนวทางพัฒนาปรับปรุง คือให้จัดประชุมชี้แจงทำความเข้าใจกับผู้เกี่ยวข้องให้ชัดเจนทุกครั้งก่อนที่จะมีการต้อนรับคณะศึกษาดูงาน

5.3 ข้อเสนอแนะในการศึกษา

5.3.1 ข้อเสนอแนะสำหรับนำผลการประเมินโครงการไปใช้

ผลจากการศึกษาการประเมินโครงการบริหารจัดการโรงเรียนสุภาพะ แบบ SOOK (SOOK Model) โรงเรียนสุรพิณท์พิทยา ปีการศึกษา 2561 ผู้รายงานมีข้อเสนอแนะสำหรับนำผลการประเมินไปใช้ ดังนี้

5.3.1.1 สถานศึกษาควรดำเนินการสำรวจข้อมูล ปัญหาความต้องการของผู้เกี่ยวข้องกับสถานศึกษาทุกปีการศึกษา เพื่อใช้ประกอบการวางแผนพัฒนาการบริหารจัดการโครงการ

5.3.1.2 สถานศึกษาควรเพิ่มงบประมาณของโครงการ รวมทั้ง สื่อ วัสดุ และอุปกรณ์ในการดำเนินงาน และเสนอโครงการบรรจุเข้าแผนการจัดการศึกษา เพื่อขอการสนับสนุนงบประมาณจากต้นสังกัดหรือการระดมทรัพยากรเพื่อการพัฒนาการบริหารจัดการโครงการ

5.3.1.3 ครูและบุคลากรควรนำหลักสูตรโรงเรียนสุภาพะ มาบูรณาการเข้ากับการจัดการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ให้มากขึ้น

5.3.1.4 ครูและบุคลากรควรให้ความรู้ คำแนะนำ และเป็นแบบอย่าง รวมทั้งเข้มงวดและกวดขันการปฏิบัติกิจกรรมตามโครงการ ของนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ

5.3.1.5 สถานศึกษาควรเพิ่มการประชาสัมพันธ์ ชี้แจงทำความเข้าใจ และขอความร่วมมือกับผู้ปกครองให้มากขึ้น

5.3.1.6 สถานศึกษาควรขยายเครือข่ายด้านสุภาพะเพิ่มขึ้น เช่น ขอความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินงานพัฒนาและเสริมสร้างสุภาพะอย่างต่อเนื่อง

5.3.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการศึกษาครั้งต่อไป

5.3.2.1 ควรมีการประเมินโครงการอื่นๆ ของสถานศึกษา อาจทำเป็นคณะวิจัยเพื่อนำข้อมูลสารสนเทศจากการประเมินมาพัฒนาปรับปรุงโครงการให้มีประสิทธิภาพต่อไป

5.3.2.2 ควรมีการประเมินโครงการบริหารจัดการโรงเรียนสุภาพะ ตั้งแต่ก่อนเริ่มโครงการ ระหว่างดำเนินการ และหลังเสร็จสิ้นโครงการ

5.3.2.3 ควรมีการประเมินโครงการบริหารจัดการโรงเรียนสุภาพะ ในลักษณะของการวิพากษ์ โดยเชิญผู้บริหารหน่วยงานต้นสังกัด ผู้บริหารและคณะกรรมการอำนวยการโครงการ ครูและบุคลากร ผู้ปกครอง นักเรียน มาให้ข้อคิดเห็น และควรเพิ่มช่องทางการเก็บรวบรวมข้อมูลทางระบบออนไลน์ด้วย